№ 27. Piątek 4. Lutego 1859. Rok wydania 49.

GAZETA LWOWSKA.

*Z Dodatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Środy kosztuje w prenumeracie. **Bez poczty:** kwartalnie 4 zl., miesięcznie 1 zl. 40 centów. Z poczta kwartalnie 5 zl.; miesięcznie 1 zł. 75 cent. W. A. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye sa wolne od opłaty pocztowej.*

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

C. k. ministeryum spraw wewnętrznych mianowało w nowym składzie magistratu lwowskiego c. k. sekretarza Namiestnictwa *Franciszka Kröbla* burmistrzem, a radcę magistratualnego *Felixa Ziołeckiego* wiceburmistrzem, obudwu w charakterze prowizorycznym.

Lwów 30. stycznia 1859.

C. k. wyższy sąd krajowy we Lwowie podaje niniejszem do wiadomości powszechnej, że dr. *Marceli Eminowicz*, mianowany dekretem c. k. ministeryum sprawiedliwości *adwokatem* w okręgu lwowskiego sądu krajowego z siedziba w *Stanisławowie*, złożył na dniu 31. stycznia 1859 w wyższym sądzie krajowym we Lwowie przepisaną przysięgę i wpisany został do rzędu obrońców w sprawach karnych.

Lwów 31. stycznia 1859.

Sprawy krajowe.

(Powrót J. M. Cesarzowy spodziewany. — Opłata od książek kupieckich. — Wyprowadzanie koni za granicę ograniczono.)

Wiedeń, 1. lutego. Jej Mość Cesarzowa Elzbieta powróci najdalej w piątek z Tryestu do Wiednia.

— Ministeryum finansów rozporządziło, że jeśli papier użyty na książki kupieckie i przemysłowe przechodzi przepisaną miarę 726 □ cali wiédeńskich, musi być każdy arkusz opatrzony stemplem nie na 12 lecz na 15 centów wal. austr.

— Gazeta wiédeńska ogłasza następujące rozporządzenie ministeryum spraw wewnętrznych, finansów, handlu, i wojskowo-centralnej kancelaryi J. M. Cesarza z dnia 30go stycznia 1859 roku ważne we wszystkich koronnych krajach względem wyprowadzania koni:

Za najwyższem pozwoleniem Jego c. k. apost. Mości, podaje się do publicznej wiadomości, że zacząwszy od dnia obwieszczenia tego rozporządzenia, zakazane jest bezwarunkowo wyprowadzanie koni za granice lombardo-weneckiego królestwa, Tyrolu i Vorarlbergu równie jak za granice morskie, za inne granice państwa zaś dozwolone jest wyprowadzanie koni, ale tylko na specyalne zezwolenie politycznych władz krajowych za porozumieniem się z jeneralną komendą kraju.

(Sprawozdanie gubernatora austryackiego narodowego banku, Józefa Pipitz na zgromadzeniu bankowego wydziału d. 17. stycznia 1859. Ciąg dalszy.)

Azeby zapobiedz wszelkiej wątpliwości co do wartości podpadających losowaniu listów zastawnych, ogłoszono przepisy względem urządzenia ich i zasady losowania z 20. maja, a odnośne przepisy statutów i regulaminu dla oddziału hipotecznego, równie jak rzeczonego obwieszczenia dodrukowano do samych listów zastawnych.

Dnia 2. czerwca odbyło się pierwsze losowanie, w którem brały udział wydane potąd 2451 sztuk listów zastawnych, w ogólowej kwocie 2,451.000 zlr. waluty bankowej, przyczem wyciągnięto sumę 200.000 zlr.

Urządzenia te nie zaniedbały wywrzeć pomyślnego wpływu na wartość kursu i upodobanie w przeznaczonych do losowania listach zastawnych.

Korzyści, jakie są połączone z nastręczeniem bankowi narodowemu realnego kredytu, zależą w tem, że zaciągający pożyczkę nie ma się obawiać żadnego niespodziewanego wypowiedzenia, że mu wolno jest, kiedybądź całkiem lub częścią spłacać pożyczkę, i że spłaty uskuteczniać może oprócz planu umarzania także w listach zastawnych.

Tym korzyściom należy głównie przypisać, że dotychczas nawet pod mniej pomyślnemi stosunkami miała miejsce dość żwawa konkurencya o hypoteczne pożyczki narodowego banku.

Postępujące zaprowadzenie nowych ksiąg gruntowych w Węgrzech i regulaminu tabularnego w Siedmiogrodzie, otworzy jeszcze obszerne pole czynności oddziału hypotecznego.

Azeby krajom włoskiego języka przystępniejszym uczynić realny kredyt austryackiego banku narodowego, użyto ofiarowanego przez uprzywilejowany instytut Assicurazioni Generali w Tryeście pośrednictwa, i za sprawą ugody przyznaczono temu Towarzystwu prawo, z pełnomocnictwem narodowego banku austryackiego, zawierać sprawy hypoteczne w okręgu Tryestyńskiego namiestnictwa, w Lombardo-weneckiem królestwie i w Dalmacyi pod warunkami, jakie z szczególniejszym względem na stosunki tych prowincyi postanowiono.

Skutki czynności tego towarzystwa nie są objęte w powyższych sumach, i w ogóle jeszcze mało znaczące, azeby je tutaj przytaczać.

Listy zastawne, w których to towarzystwo daje pożyczki, różnią się wielce od wydawanych bezpośrednio przez bank narodowy listów zastawnych i stanowią dla siebie wyłączną kategoryę.

Są bowiem ułożone w języku włoskim, uprocentowane po $4^{1}/_{2}\%$, mają w hipotekach, na które towarzystwo w owych prowincyach daje pożyczki, przeznaczone dla nich wyłączne pokrycie, zostają najprzód pod rękojmią Assicurazioni Generali, ale używają także wszystkich gwarancyi, jakie istnieją dla zastawnych listów austryackiego narodowego banku w ogóle, i bywają według osobnego systemu losowane.

Wypada jeszcze nadmienić o ugodzie, którą na mocy najwyższego upoważnienia minister handlu, przemysłu i budowli tudzież zastępcy towarzystw uregulowania Cisy zawarli z bankiem narodowym, względem otworzenia kredytu dla rzeczonych towarzystw, aż do ogółowej kwoty 15 milionów zlr. waluty bankowej.

Ponieważ Jego c. k. apostol. Mość raczył wyrazić najłaskawszy zamiar, ażeby dostarczenie środków do jak najśpieszniejszego przeprowadzenia regulacyi Cisy uskuteczniono przez zaciągnięcie pożyczki, tedy zawarta była w tem dla narodowego banku silna zachęta, przychylić się z największą gotowością do objawionego mu życzenia względem zaciągnięcia tej pożyczki, azeby nadmienione wielkie i pożyteczne przedsiębierstwo swoją pomocą silnie poprzeć.

Tem łatwiej mógł narodowy bank pójść za tym popędem, ileże suma, jaką dla wyrażonego zamiaru daje do dyspozycyi, ma nietylko prawem przepisane pokrycie w ziemi, lecz także znajduje bezpieczeństwo w przyzwolonej najwyższą łaską gwarancyi administracyi państwa.

Tymczasowo zażądano w ogóle kredytu 8 milionów, w rocznych ratach, których pierwsza nie może przekraczać sumy 3 milionów, dalsze zaś sumy $2^{1}/_{2}$ milionów. Użytkowanie dalszych 7 milionów zawisło od nowej ugody.

Dotychczas tylko trzy towarzystwa zrobiły użytek z otwartego dla nich kredytu, i zaciągnęły pożyczki w kwocie 1,650.900 zł. waluty austryackiej w podlegających losowaniu listach zastawnych.

Skreślona rozciągłość hipotecznych spraw kredytowych okazuje najdokładniej, w jakim zakresie wezwani do narodowego banku mężowie zaufania, złożyli dowody swej pożytecznej czynności.

Jakoż Jego c. k. apostol. Mość raczył to uznać najłaskawszą uchwałą z 29. października 1858, którą każdemu pojedyńczemu osobnem pismem wysokiego ministerstwa skarbu zakomunikowano.

Niezupełnie sprzyjające agronomii stosunki upłynionego roku nie pozostały bez wpływu na dochody z przekazanych narodowemu bankowi dóbr skarbowych. Jednak odnośny dług państwa zmniejszono w ciągu roku o 20zlt. 3,914.726 kr. $36^{2}/_{4}$. W ostatnich miesiącach powiodło się narodowemu bankowi sprzedać niektóre małe posiadłości, jako Miliana, M. Saal, Taggenbrun, St. Andree, St. Ivany i Refalu. Przygotowania i detaxacye przeprowadzono już względem sprzedaży większej liczby dóbr, tak że, jeżeli stosunki na to pozwolą, można będzie śpieszniej z tem postąpić.

W ciągu roku utracił instytut bankowy dnia 15. lutego 1858 w osobie zastępcy gubernatora banku, p. Benvenuti bardzo zdatnego i poczciwego przyjaciela, którego wszyscy, co go znali, wspominają z szacunkiem i uznaniem.

Jego c. k. apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 14. września 1858 poruczyć jego posadę szanownemu i około narodowego banku bardzo zasłużonemu panu Coith. (D. n.)

Ameryka.

(Sprawy mexykańskie. — Czynności w izbie reprezentantów.)

Nowy York, 12. stycznia. Obalenie rządu Zuloagi potwierdza się, i zamiast jenerała Miramona, który według pogłoski miał zostać jego następcą, Juarez konstytucyjny prezydent zostanie powołanym z Vera Cruz dla objęcia swych prawnych funkcyi. A po-

niewaz Juarez posiada względy rządu Stanów zjednoczonych, zatem znajdzie zapewne sposób utrzymania się na swem stanowisku i że jakkolwiek zamierzają użyć rozmaitych środków do rozszerzenia amerykańskiej władzy, zakończy się ta sprawa spokojnie, spiesznie i nieodzownie.

— Izba reprezentantów w Washingtonie pochwaliła większością 99 głosów przeciw 85 głosom przyaresztowanie Walkera, przedsięwzięte z rozkazu komandora Pauldinga w granicach Nikaraguy.

Hiszpania.

(Łagodna ustawa prasy. — Budżet. — Środki ostrożności w Kadyxie.)

Madryt. 20. stycznia. Ministeryalna rada przyjęła ustawę prasy która ma być przedłożona kortezom: temi dniami zostanie odczytaną w kongresie Mówią, że jest ułożena bardzo liberalnie. Prócz zniżenia kaucyi przyznane są także dla odpowiedzialnych wydawców pewne ulgi.

— Komisya izby deputowanych, której poruczono przedłożyć sprawozdanie względem nadzwyczajnego budżetu 2000 realów, ukończyła swe prace. Rezultat wypadł pomyślnie dla rządu.

— Depesza telegraficzna z 26go stycznia donosi: Senat upoważnił rząd do oznaczenia budżetu przychodów w sumie 963 milionów.

— Rząd hiszpański obawiając się, by w Kadyxie nie pokuszono się o uwolnienie przemocą więźniów neapolitańskich skazanych na deportacyę, przedsięwziął środki potrzebne dla zapobieżenia wszelkim rozruchom.

Anglia.

(Nominacya p Gladstone. — Wiadomości bieżące. — Lord nadkomisarz wysp Jońskich.)

Londyn, 29. stycznia. *Gazette* donosi dziś urzędownie mianowanie pana Gladstone lordem nadkomisarzem wysp Jońskich — „nominacyę trzy tygodniową“ — jak ją tu nazywają. Zarazem zapewniają z rozmaitych stron — między innemi także dziennik *Times* i *Post*, że sir Henry Storchs mianowany jest stanowczo następcą Gladstona, i już w ciągu przyszłego tygodnia odjedzie na swoje stanowisko.

— Zeszłego czwartku, gdy kardynał Wiseman jechał w okolicy Liwerpolu do jednego z swoich przyjaciół, napastował go w drodze tłum pospólstwa wrzawą i kamieniami, które jednak uszkodziły tylko powóz. Przewodzcę, chłopaka 19letniego, skazała policya na 2 ft. szt. kary pieniężnej i 2 miesięczne więzienie z robotą przymusową. Powód tej napaści niewiadomy dotąd.

— Wszystkie dzienniki poranne ogłosiły następujący artykuł, który im przesłano: „Upraszano nas o umieszczenie tej wiadomości, że p. Gladstone przyjął urząd lorda nadkomisarza wysp Jońskich, chociaż go sprawować zamyśla bardzo krótko. Miał on zagaić posiedzenie parlamentu jońskiego dnia 25. stycznia r. b. W drugim tygodniu lutego zostanie odwołany i otrzyma następcę. Tymczasowem objęciem urzędu przez p. Gladstone opróżnione zostało zastępstwo uniwersytetu oxfordzkiego, lecz nim przystąpią do nowego wyboru, może i p. Gladstone znowu być wybrany, gdy tymczasem przedłożenie bardzo ważnych projektów dla poprawy zarządu wysp Jońskich pójdzie łatwiej i pomyślniej, niżby to mogło być za administracyi jakiegobądź innego następcy p. Gladstone.

— Na twierdzenie dziennika *Morning Post*, że lord Malmesbury przyrzekł austryackiemu rządowi czynną pomoc Anglii na Francyę i Sardynię, oraz, że w 1852 roku starał się utworzyć koalicyę przeciw uznaniu Ludwika Napoleona, — odpowiada ministeryalny *Morning Herald* z zadziwieniem, jakiem czołem śmiał ów dziennik ogłaszać światu takie pomowy. Pewność z jaką wyraził się *Morning Post* mogłaby była wprowadzić w obłęd nawet dziennik *M. Herald*, gdyby mu wiadomem nie było, że to wszystkie twierdzenia są fałszywe i zmyślone. Jest obowiązkiem Anglii, — dodaje *Herald*, zwrócić uwagę wszystkich swych sprzymierzonych na niebezpieczeństwa, jakie z gwałtownego zerwania traktatów, wyniknąć by mogły dla tronów i ludów. I nie tracimy nadziei, że rozsądna rada rządu Jej Mości Królowej udzielona z grzecznością i otwarcie wszystkim mocarstwom mającym się ku wojnie, odwróci jeszcze zagrażającą burzę. Wojna włoska, pociągnęłaby za sobą europejską, a gdy raz zawrzałaby europejska wojna, któż mógłby zaręczyć, że Anglia nie zostanie wciągniętą do walki. Co zaś do drugiego twierdzenia w *Morning Post*, autor tego artykułu mija się z prawdą, gdyż lord Malmesbury nalegał w 1852 roku usilnie, ażeby główne mocarstwa uznały nowego Cesarza Francuzów.

Francya.

(Stan obecny. — Ogłoszenie pani Cavaignac. — Prace około budowy kolei.)

Paryż, 29. stycznia. Coraz więcej ustala się nadzieja, że sprawy bieżące albo natychmiast będą załatwione albo przynajmniej zawieszone, i że wkrótce powróci zaufanie powszechne. Niemożna wprawdzie dzielić mniemania tych, co utrzymują, że po zawarciu upragnionego związku małżeńskiego uśmierzy się wojenny zapał Piemontu, wszelako wierzą już teraz wszyscy w utrzymanie pokoju.

— Stosunki bankiera James Odier pogorszyły się jak wiadomo, od roku tak dalece, że pomimo największych usiłowań ażeby tego zacnego męża zachować przed bankructwem, musiał teraz ogłosić krydę. P. James Odier jest teść jenerała Cavaignaca. Córka pana Odier, wdowa po jenerale przesłała syndykowi bankructwa następujące pismo:

„Mój Panie! Z posagu 200.000 franków, które przeznaczył mi ojciec, otrzymałam tylko 64.159 franków. Nie tylko, że niewystąpię jako wierzycielka z powodu nie zapłaconych mi jeszcze 135.840 franków, ale w właściwym czasie, przyjmę na siebie: spłacić z otrzymanej sumy wierzycielom obcym mojej familii przypadającą im część. To spłacenie byłoby w nieszczęściu jakie nas dotknęło pierwszą myślą jenerała Cavaignaca. Winnam to jego pamięci, jego synowi i jemu samemu. Przyjmij Pan zapewnienie mojego poważania Wdowa Cavaignac. Ormus, 7. stycznia 1859 roku.“

— Dziennik *L'Ingenieur* wylicza, jakie roboty przedsiębrać mają francuskie towarzystwa żelaznych kolei w 1859 roku. Orleańskie towarzystwo wyda prócz 8 milionów na zapłacenie robót z 1858 roku za 1464 kilometrów sieci dawnej kolei żelaznej, jeszcze 2,500.000 franków na most Bordeaux i na 5 kilometrów kolei komunikacyjnej. Linia z Nantes do Chateaulin będzie gotową zamiast w 1860 dopiero w 1862 roku. W roku 1859 kosztować będzie 10 milionów. Roboty sieci centralno-orleańskiej i pyrynejskich kolei wymagać będą blisko 39 milionów. Towarzystwo północnej kolei wyda na budowę linii z Namuru do Dinanu 15 milionów a prócz tego zajmuje się robotami z Paryża do Soissons, z Senlius do Chantilly i z Hazebroucku do Arras. Towarzystwo ardeńskiej kolei żelaznej poprowadzi budowę na linii z Sedanu do Thionville, z Charleville do Givet i z Rheims do Soins. Towarzystwo wschodniej kolei kończyć będzie linie z Vincennes do luxenburgskiej granicy, z Nancy do Gray z Strasburga do Kehl oraz zajmie się dalszą budową mostu na Renie. Kompania kolei z Lugdunu do brzegów śródziemnego morza wyda 5 milionów, na budowę kolei z Marsylii do Toulonu 5 milionów i 5 milionów na sieć starej kolei. Prócz tego rozpocznie linię z Toulonu do Nissy. Towarzystwo genewskiej kolei obróci 10 milionów na budowę linii przez Lugdun i założenie drugiej szyny z Amlerieuse do Macon. Towarzystwo zachodniej kolei żelaznej likwidować będzie w 1859 roku roboty z Caen do Cherbourga i Caen do Megidon i będzie budować linie z Lugdunu do St. Lo (19 kilom.) z Coulibeuf do Falaise (7 kilom.) z Lisieux do Honfleur (43 kilom.) i z Rennes do Redon (70 kilom.).

Belgia.

(Sprawy w izbie.)

Bruxela, 26. stycznia. Na dzisiejszem posiedzeniu izby zapytał deputowany p. de Luesemans ministra spraw wewnętrznych, jakiej metody zamyśla rząd użyć względem nadzoru urzędników w ich życiu prywatnem. P. Rogier, wyliczywszy trzy wypadki, w których teraźniejszy gabinet udzielał nagany urzędnikom po rozmaitych departamentach, oświadczył, że wcale nie myśli uczynić ze swych w urzędzie podwładnych niewolnikami rządu, ale oraz, że rząd niedozwoli urzędnikom żadnych przymówek. P. De Decker wyraził się w podobnym duchu jak jego poprzednik.

Szwajcarya.

(Zamknięcie zgromadzenia federacyjnego. — Broń w armii.)

Berna, 22. stycznia. Rada narodowa uchwaliła na wczorajszem posiedzeniu, zaprowadzić w armii szwajcarskiej gwintowaną broń podług wynalazku ppów Prelaz i Burnand. Dotychczasowe gładkie muszkiety mają być zmienione w gwintówki, i w tym zamiarze urządzona będzie w Thun fabryka broni pod dyrekcyą samych wynalazców.

— Depesza telegraficzna z **Berny** z dnia 29. stycznia donosi: Dziś zamknięto zgromadzenie federacyjne. Prezydent rady narodowej oświadczył, w swej mowie, że Szwajcarya musi strzedz swojej niezawisłości zgodnie i zbrojno, nienaruszając wcale państw sąsiednich.

Włochy.

(Rozlokowanie wojsk sardyńskich. — Mianowanie. — Wyprawa więźniów.)

Turyn. 27. stycznia. Jenerał Gianotti mianowany został komendantem twierdzy Alessandria; piemonckie dzienniki utrzymują, że ta posada nie była obsadzoną przez 10 lat; nad nowemi fortyfikacyami Alessandryi pracują z nadzwyczajnym pospiechem. Co do pochodów wójsk z rozkazu ministeryum wojny piszą; z batalionów Bersaglieri wysłano: batalion 10 do Pontedecimo, bat. 1. do Walencyi, 2. do Racconis, 5. do Moncalieri, a 7 do Chiavasso. Prócz tego skoncentrowano w Walencyi brygadę piechoty Casale z Sabaudyi, a nawet rozmaite zakony w Novi utrzymały rozkaz ustąpić z swych klasztorów dla wojska. Prócz tego wkroczyły nowe wojska także i do Basignano, Tortony, Tore Garifoli i na całą linię żelaznej kolei między Nowi a Tortoną, robotników przy fortyfikacyach Alessandryi pomnożono o 2000 ludzi.

— Dziennikowi *Allg. Ztg.* piszą z Neapolu pod dniem 21go stycznia:

„Z wyjątkiem kilku słabych, którzyby nie wytrzymali podróży do Ameryki, i kilku, którym darowano tylko część kary więzienia, opróżnione są wszystkie polityczne więzienia. Należy się jednak spodziewać, że wkrótce nastąpi jeszcze dalsze królewskie uwzględnienie wywołańców i tych co pozostali w więzieniu. Baron Nicotera i jego towarzysze z Ponzy i Sapri odpłynęli także do Ameryki. Wszystkich wywołanych z kraju zaopatrzył rząd w potrzebne środki nie tylko do podróży, ale oraz ażeby w swej nowej ojczyźnie rozpocząć mogli uczciwe życie. Dla znakomitych jak n. p. dla Poeria, urządzono składki między przyjaciołmi i znajomymi, i jak zapewniają, wypadły jak najlepiej.“

Niemce.

(Ministeryum marynarki projektowane w Prusiech. — Otwarcie sejmu bawarskiego.)

Berlin, 31. stycznia. W administracyi pruskiej marynarki, nastąpić mają jak wiadomo rozmaite zmiany, między innemi wziąć mają pod ścisłą rozwagę utworzenie osobnego ministeryum marynarki. Według dziennika *A. Z.*, mianowany zostanie szefem tego ministeryum jenerał Peucker.

Mnichów, 26. stycznia. Dziś zrana po uroczystem nabożeństwie w nadwornym kościele św. Michała otworzył książę Luitpold uroczyście posiedzenia sejmu krajowego.

— Hrabia Ludolf, poseł neapolitański odjechał dziś zrana pospiesznym pociągiem na Paryż i Marsylię do Neapolu. Z tego zboczenia na Paryż można wnosić, że hrabia ma w stolicy francuskiej spełnić misyę dyplomatyczną.

Hanower. Po trzygodzinnej debacie uchwaliła druga izba, ażeby właścicielom dóbr płacącym 50 talarów gruntowego podatku nadano w wydziale gminy i za przyzwoleniem gminy jeden głos.

Dania.

W Kopenhadze spodziewają się, że z końcem holsztyńskiego zgromadzenia stanów spór niemiecko-duński weźmie inny obrót.

Turcya.

(Napady Montenegrynów. — Doniesienia z Bośnii.)

Z nad granicy Bośnii donoszą *Zagrabskiej gazecie* pod dniem 28 stycznia: Montenegryni napadli na rozstawioną na granicy pod Wazi w Herzegowinie straż turecką, złożoną niemal z 150 Baszy Bozuków. Baszy Bozuki będąc słabi na siłach, dlatego cofnęli się i zająwszy pozycyę w kilku domach, walczyli przez 24 godzin z Czernogórcami. Pod wieczór podpalili Montenegryni jeden z tych domów, w którym, jak utrzymują, 15 Baszy Bozuków stało się pastwą płomieni. Z przyczyny tego wypadku wyruszył oddział tureckiego wojska stojącego załogą w Bośnii na Montenegrynów.

— Nuri Basza kazał z polecenia bośniańskiego namiestnika Kiani Baszy, zwrócić przynależnym właścicielom 200 sztuk różnego gatunku bydła, które podczas ostatniego powstania w Posawinie zabrano rajom. — Za kilka dni uda się w podróż do Konstantynopola deputacya bośniacka, do której przyłączy się także deputacya Herzegowiny, ażeby tam ustalić nakoniec raz na zawsze tretynę. — W kraju panuje spokój.

Azya.

(Doniesienia z Chin.)

Nord China Herald zawiera osnowę depeszy finansowego urzędnika Leang w Czyn-Kiangfu, który potwierdza wspomniony już w pismach publicznych wypadek, że rokoszanie cesarscy dawali ognia na eskadrę lorda Elgina, i donosi teraz bliższe szczegóły o tym wypadku. Rokoszanie strzelali na okręta angielskie pod Wuhu, miastem odległem 300 li czyli 90 angielskich mil od Nankinu, na co Anglicy odpowiedzieli bombardowaniem, zniszczyli dwa forty i zabili znaczną liczbę rokoszan. Od samego lorda Elgin nie nadszedł jeszcze do Szanghaj żaden raport: nie przyjął on, jak już dawniej doniesiono, towarzystwa takich, którzy do eskadry nie należą, a sam zachowuje całkiem milczenie. — Spokojność w Kantonie była nieprzerwana, a bezpieczeństwo cudzoziemców wzrastało. Robią nawet oględziny na 8 do 10 angielskich mil w głąb kraju.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 1. lutego. Dziś po południu odpłynie księżna Kalabryi do Neapolu.

Paryż, 31 stycznia. *Monitor* donosi: Zaślubiny księcia Napoleona odbyły się wczoraj, we środę będzie książę w Marsylii a we czwartek w Paryżu. — Renta 3%: 68 20.

Turyn, 31, stycznia. Na cześć zaślubin księżniczki Klotyldy były główne place miasta wspaniale oświetlone.

Bari, 28. stycznia. Jego Mość król neapolitański przybył tu wczoraj wieczór z Lecce.

Belgrad, 1. lutego. Skupczyna postanowiła wydać wotum nieufności do wszystkich ministrów i senatorów, i upraszała Namiestnika książęcego, ażeby usunął ich od urzędowania.

Zaś dziennik *Wanderer* podaje w tej mierze następującą depeszę telegraficzną z Belgradu z 31. stycznia: „Skupczyna uchwaliła usunięcie wszystkich senatorów i książąt.“

Wiadomości handlowe.

Lwów, 1. lutego. Na dzisiejszy targ przypędzono 117 sztuk bydła rzeźnego, mianowicie z Żółkwi 16 sztuk, z Poznanki 30, z Dawidowa 2 stada po 12 i 24 sztuk, z Rozdołu 2 stada po 9 i 64 sztuk a z Hałudanu 20 sztuk. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu 108 sztuk na potrzeb miasta i płacono za woła mogącego ważyć 280 ℔ mięsa i 36 ℔ łoju, 48zł.30c.; sztuka zaś, którą szacowano na 350 ℔ mięsa i 50 ℔ łoju kosztowała 61zł.95c.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 3. lutego.

Hotel rosyjski: PP. Niezabitowski Nap., z Nakła. — Rubczyński Alfred, z Stanina. — Komarnicki Bolesław, z Sasowa.

Hotel europejski: Kunaszewski Hier., z Ziembowy. — Jaruntowski Jan, z Hermanowic. — Grabieński Henr., z Trzciany.

Hotel Langa: Leali Mar., c. k. rotmistrz pens., z Demianowa.

Hotel Kuhna: Boniecki Kaz., z Krynicy. — Osmólski Wład., z Góry.

Pod kolej żelazną: Szwejkowski Jan, z Radruża.

Hotel podolski: Witosławski Bron., z Wojciechowic.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 3. lutego.

PP. Cybulski Henr., ces. ros. podpułkownik, do Rosyi. — Hr. Dzieduszycki Zyg., do Medowy. — Fontanna Jul., do Paryża. — Ilnicki Floryan, do Sambora. — Hr. Koziebrodzki Felix, do Paryża. — Łodyński Stan., do Milatyna. — Młodecki Kaz., do Brodów. — Małecki Alex., do Koziny. — Obertyński Leop., do Stronibab. — Pietrzycki Felix, do Błażowa. — Wiktor Tadeusz, do Świerza.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 1. i 2. lutego.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	327 76	— 0.1°	90.1	południowy sł.	pochmurno
2. god. po poł.	327 58	+ 6 1°	70.5	zachodni „	„
10.god. wiecz.	327 77	+ 3.7°	68 7	„ mier.	„
7. god. zrana	327 52	+ 2 6°	80 6	zachodni sł.	pochmurno
2. god. po poł.	325 98	+ 5 6°	71 6	„ „	„
10 god. wiecz.	323.63	+ 2.8°	79 3	„ ci.	„

T E A T R.

Dziś na scenie polskiej: **„Okno na pierwszem piątrze“**, dramat w 2 aktach J. Korzeniowskiego, i **„Floryna,“** operetka komiczna w 1 akcie z francuskiego.

Jutro na korzyść reżyszera opery pana Ludwika Hurst opera niemiecka: **„Troubadour.“**

Kurs lwowski.

Dnia 3 lutego.		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	4	83	4	88
Dukat cesarski	„ „	4	87	4	93
Półimperyał zl. rosyjski	„ „	8	35	8	46
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	57	1	60
Talar pruski	„ „	1	51	1	54
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	1	18	1	21
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	83	12	83	75
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	78	20	79	—
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	79	50	80	60

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 3. lutego	zł.	cent.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po . . . . . . wal. austr.	83	50
„ przedał „ „ 100 po	84	—
„ dawał „ „ 100	—	—
„ żądał „ „ 100	—	—
Wartość kupona od 100 złr.	—	37½

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 3. lutego.

1. Dług publiczny. *A. Państwa.* W walucie austryackiej po 5% za 100 zł. — — Z pożyczki narodo. po 5% za 100 zlr. 80 25. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —.—. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —. Metaliki po 5% za 100 zł. 78 30; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. po 3% za 100 zł. —.—; po 2½% za 100 zł. —.—; po 1% za 100 zł. — —; Przeznaczone do loso.: z r. 1834 za 100 zł. —; z r. 1839 za 100 zł. —.— zł. z roku 1854 za 100 zł. 108.10. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —.—; po 4½% za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. —.—. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. — —; po 2½% za 100 zł. —.—; po 2¼% za 100 zł. — —; po 2% za 100 zł. — —; po 1¾% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granicą uprocentowane: po 5% za 100 zł — —: po 4½ za 100 zł. — --; po 4% za 100 zł. -- —. *B. Krajów koronnych.* Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. 92.—; Węgier 79 50; Banatu Temeskiego, Kroacyi i Sławonii — —; Galicyi 78.—; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu 77.50; innych krajów koronnych 91.—; z klauzulą losowania w roku 1867 —.—. Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 929 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 215 50; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. 1715; towarzystwa kolei żelaznej państwa —.—; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty —.—; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. 166.25; kolei Cisy po 200 złr. m. k. —; — lomb.-weneck. kol. żelaz. —.—; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. 481.—; Lloyda w Tryeście po 500 złr. 396.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. —.—; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; w walucie austryackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. 83.80; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka —.—; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. 117.

Kurs wexlowy. Na 3 miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —.—. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 88.60. Berlin za 100 talarów 154.—. Wrocław za 100 talar. — —. Frankfurt n. M. za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 88 60. Genua za 100 lirów piemonckich — -. Hamburg za 100 marko banko 78 50. Lipsk za 100 talarów 154 —. Liwurna za 100 lirów toskańskich —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 104 05. Lugdun za 100 franków —.—. Medyolan za 100 zl. waluty austryack. 102 05. Marsylia za 100 frank. —.—. Paryż za 100 fr. 41.35. Praga za 100 zł wal. austr. —.—. Tryest za 100 zł. wal. austr. —.—. Wenecya za 100 zl wal. austr. — —.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrów wołoskich 14.94. Konstantynopol za 100 piastrów tureckich 8.20. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 4 94, dukaty ces. pełne wagi 4.92, korony 14.21, półkorony —.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 1. lutego.

Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5% za 100 zł.	74.—	74.50
Z pożyczki narodow. po 5% za 100 zl.	80.10	80.20
Z roku 1851, ser. B. po 5% za 100 „	—.	—.
Metaliki po 5% za 100 zł.	78.10	78.20
dtto. „ 4½% za 100 zł.	70. –	70.50
Przeznacz. do wylos. z r. 1834 za 100 zl.	—.—	—.—
„ 1839 „ 100 „	127. –	127.50
„ 1854 „ 100 „	108.—	108.25
Renty Como po 42 lir. austr.	15.25	25 50

B. Krajów koronnych		pien.	towar.
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.	Niższej Austryi	92.	93.—
	Węgier	79.—	80.—
	Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii	78.—	79.—
	Galicyi	77.50	78.—
	Bukowiny	76.50	77.—
	Siedmiogrodu	76.50	77.—
	innych krajów koronnych	87 —	91 —
	Z klauzulą losowania w r. 1867	—.—	—.—

Akcye.

	pien.	towar.
Banku narodowego sztuka	926.—	928.—
Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu po 200 zł. wal. austr	214.—	214.10
Niższo-austr. towarzystwa eskomt. po 500 zł. mon. konw.	610.—	612 —
Północnej kolei Cesarza Ferdynanda po 1000 zł. mon. kon.	1710 —.	1712
Towarzystwa kolei żelaznej państwa po 200 zl. mon. konw. czyli 500 fr.	233 20	233 30
Kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. mon. kon. za 100 zł. (5%) wpłaty	123.—	1.4 —
Połud.-półn.-niemieckiej kolei komunikacyjnej po 200 zł. m. k.	167.—	168.—
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 100 zl. (50%) wpłaty	105.—	—.—
Lomb.-weneckiej kolei żelaznej po 570 lir. austr. czyli 192 zł. m. k. z 76 zl. 48 kr. (40%) wpłaty	97.—	98.—
Wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa po 200 zł. czyli 500 frank. z 60 zł. (30%) wpłaty	64.—	65.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zl. m. k.	478.—	480.—
Lloyda austr. w Tryeście po 500 „ „	295.—	300.—

Listy zastawne.

		pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon.	6letnie po 5% za 100 zł	—.—	97.—
	10 „ „ 5% „ 100 „	—.—	94.—
	przeznaczone do losowania po 100 zł.	—.—	87.50
Banku narodowego w wal. austr.	na 12 miesięcy 5% za 100 zł.	99.—	99 50
	przeznaczone do losowan. po 5% za 100 zl.	83.50	83 75

Losy.

	pien.	towar.
Instyt. kredyt. dla handlu i przemysłu po 100 zł. waluty austr. za sztuke	96.50	96.75
Towarz. żeglugi parowej na Dunaju po 100 zl. mon. kon.	103.—	104.—
Esterhazego 40 zł. m. k.	72.—	73.—
Salma 40 „ „	41.50	42.—
Palfiego 40 „ „	38.—	38.50
Clarego 40 „ „	34.75	35.25
St. Genois 40 „ „	36.50	37.—
Windischgrätza 20 „ „	23.—	23.50
Waldsteina 20 „ „	25.—	25.50
Keglevicha 10 „ „	15.—	15.25

Na 3 miesiące.

	pien.	towar.
Augsburg za 100 zł. polud.-niemieckiej waluty 5%	88.45	88.60
Frankfurt n. M., za 100 zl. południ.-niemieckiej waluty	88.50	88.70
Hamburg za 100 marko banko 2¾%	78.40	78.60
Londyn za 100 funtów szterl. 3%	104.10	104 10
Paryż, za 100 franków 3%	41.40	41 50

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. mennicze	4 zł.—96 cen.	4 zł.—97 cen.
Korona	14 „ —22 „	14 „ —24 „
Napoleondor	8 „ —35 „	8 „ —36 „
Rosyjski imperyał	8 „ —48 „	8 „ —49 „

PRZEGLĄD MIESIĘCZNY
stanu galicyjskiej kasy oszczędności
z dniem 31. stycznia 1859.

Stan czynny.

Gotowizna	zlr. 85.809 kr. 87 den. —			
Papiery publiczne:	*a)* nieulegające kursowi i płatne za okazaniem	„ 31.500 „ — „ —		
	b) „ „ z terminem najdłuższym sześciu miesięcy	„ 198.274 „ 29 „ —		
	c) sprzedajne po kursie	„ 227.022 „ 59 „ —		
Zastawy: kwoty udzielone na papiery i monety z terminem najdłuższym dni 90		„ 433.792 „ 40 „ —		
Weksle: których termina nie nadeszły „ „ „ „		„ 131.963 „ 50 „ —		
Pożyczki hypot.:	*a)* ziemskie	„ 1,868.717 „ 16 „ —		
	b) miejskie	„ 778 792 „ 66 „ —		
Rachunek różnych osób: drobne należytości i niedobory				zlr. 1159 „ 99 „ —

Stan bierny.

Wkładki na książeczki: było z końcem zeszłego miesiąca		zlr. 3,491.461 kr. 7 d. —		
w m. b. włożyło 961 stron	zlr. 107.763 kr. 63 d. —			
„ „ „ wyplacono 1057 stronom	„ 92.009 „ 30 „ —			
Przewyżka wkładek		zlr. 15.754 kr. 33 d. —		zlr. 3,507.215 kr. 40 den. —
Zakłady publiczne na rachunkach ciągłych mają				4682 „ 60 „ —
Ogóły			zlr. 3,755.872 kr. 47 den. —	zlr. 3,513.057 kr. 99 den. —
Odjąwszy sumę mniejszą od większej			„ 3,513.057 „ 99 „ —	
Przewyżka surowa stanu czynnego stanowiąca fundusz do rozliczenia się w końcu roku ze stronami z należnych im prowizyi			„ 242.814 „ 48 „ —	

Lwów, dnia 31. stycznia 1859.

Od Dyrekcyi galicyjskiej kasy oszczędności.

KRONIKA.

(Korzyść nowa pszczelnictwa.) Na Szląsku, gdzie hodownictwo pszczół podniosło się znacznie po zaprowadzeniu znanej metody Dzierzona, zrobiono spostrzeżenie, że pszczoły wywierają bardzo pomyślny wpływ na uprawę owoców, gdyż przy zbieraniu miodu popierają zapładnianie się kwiatów owocowych. Dawnemi czasy, gdy cukier nie miał jeszcze przewagi nad miodem, udawały się owoce lepiej niż teraz, przynajmniej rodziły drzewa więcej i piękniejsze owoce. Niedawno robiono próbę na dwóch folwarkach pruskich, i pokazało się, że przy jednakich warunkach ziemi, klimatu, pielęgnowania itd. był plon owoców na jednym folwarku o 6 do 8 prct. obfitszy niż na drugim, gdzie nie było pasieki. Także były owoce smaczniejsze i słodsze. Jest to jeden powód więcej, by zalecać gospodarzom wiejskim usilnie zakładanie pasiek.

— (Wulkan Bromo) Na holendersko-indyjskim archipelagu, gdzie do roku nierównie częściej bywa trzęsienie ziemi, niż gdziekolwiek indziej na kuli ziemskiej, znajduje się także wiele wulkanów, a między temi zajmuje Bromo niepoślednie miejsce. Przez cały rok 1858 przerażał ten wulkan sąsiednich mieszkańców kilkakrotnie swemi wybuchami, tak jak Wezuwiusz w południowych Włoszech. A godna uwagi przytem, że właśnie te dwa wulkany były w zeszłym roku najczynniejsze pomiędzy wszystkiemi. Na dniu 7go kwietnia 1858 donoszono z Pasoerocan (na południowej kończynie Jawy), że wybuchy Broma nieustają. Ten wulkan leży śród wielkiej doliny, na tak zwanem piaszczystem jeziorze (Dassar) prawie w połowie łańcucha gór Tengerskich. O ośm holenderskich mil od Broma, na północnym stoku gór Tengerskich, i to w wysokości 5500 stóp nad powierzchnią oceanu, leży inny wulkan, zwany Pasan grahan Tosari, który również w nocy z 2. na 3. kwietnia 1858 wyrzucał przez dwie godzin popioł i kamienie. Po tym wybuchu ucichł ten wulkan zupełnie, ale o Bromie donoszą z Tosari z 18. października: Bromo wre znowu, a okropne wybuchy jego poprzedza zwykle straszny huk podziemny. Znowu wyrzuca masy dużych kamieni, a w okolicy dają się czuć chwilowe wstrząśnienia. Wybuchy jego przypadały w tym samym czasie, kiedy na wodach chińskich, na oceanie indyjskim i morzu atlantyckiem srożyły się gwałtowne orkany.

— Zeszyt styczniowy **Dodatku miesięcznego** do „**Czasu**" zawiera następujące przedmioty:

I. O stosunkach dyplomatycznych dworu moskiewskiego z litewskim w drugiej połowie XV. wieku, z Dziennika rosyjskiego.
II. Gerwinus i historya dziewiętnastego wieku (III.) przez Michała Słomczewskiego.
III. Krótki rys czynności wojennych brygady polskiej 20tej jazdy, w wojnie r. 1813 od epoki przyłączenia jej do korpusu 1go wielkiej armii (część I.)
IV. Opowiadanie ostatniego torbanisty-żebraka, opisał Roman Szkarłupka.
V. Epopeja i Stefan Czarniecki, przez Lucyana Siemieńskiego.
VI. Polityka osobista, przez Maurycego Manna.
VII. Kronika: z Krakowa — korespondencye: z Poznania — z Berlina — z Paryża — z Londynu — z Rzymu — z Warszawy.
VIII. Gazetka literacka.

Trzy zeszyty **Dodatku miesięcznego** stanowią tom jeden. Zeszyt styczniowy jest zeszytem trzydziestym siódmym roku czwartego, a pierwszym tomu trzynastego.

Zeszyt następny wyjdzie dnia 28go lutego 1859 r. zawsze w objętości zapowiedzianej przy pierwszem ogłoszeniu, 12 do 15 arkuszy druku.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.